PRIMER DESENLLAÇ

O Leben, Leben, wunderliche Zeit... ${\tt RILKE}$

D'UNA TERRA

A Joan Teixidor

Ι

—I la natura em crida—
Els viaranys perduts com el respir
dels animals entre les mates.
I en la flonjor vasta i cansada
de les clotades, els camins
aturats com rieres de terra.
De sobte fosos en el verd
frondós i gran. Reapareixen,
però, tot d'una, més enllà,
i amunt, per la costa més dura.
Ara són rost i pedruscall,
ara s'estenen a mig caire
de l'abisme d'on pugen,
o grisos, lluny, en un revolt es perden.

A ple matí guien els passos entre les formes immutables de les alzines i dels pins que respiren calor, i un aire les omple i el sol hi bat en silenci, però una fressa de sequedat, de crepitant cremor, de carro pesant, abarrotat d'escorça de suro, plana—. De matinada o capvespre conduïen a clares fonts

amagades: cant dels ocells, bacs somniosos al pregon de soledats perdudes.

II

On amb l'abella brunz la soledat esbatanada, quan el sol bat i calcina el sec estiu, l'home vinclat llaura la terra.

Però més tard amb gest suau d'adolescent espargeix la llavor, gairebé somniós, llunyà, solitari, com una lenta visió del vespre sobre la terra flonja i olorosa.

I quan l'espiga crema rígida, mudament contempla, sembrats enllà, dintre la migdiada, i el seu cos avança, es dilata de camp a camp, com el dia, en silenci.

III

—I la campana centra, anuncia lentament l'amplitud, com una fruita madura escampa el seu perfum càlid i dens, i el vent suau, amb pols de blat a mitja tarda, ajuda el so cap a la llunyania—.

SOMNIEIG

A Carles Riba

Ara, però, només les plàcides prades on tanta primavera verdejant alimenta la cendra dels morts i de les plantes ertes; l'estèril somni, la claror naixent, l'il·limitat que ens espera, l'aire blavós, la llunyania, la por i el cridar sense fi dels infants moribunds. Però mai la campana no toca a morts, només suspesa, trenca l'hora a migdia i a capvespre. L'oració és com la pols del blat i com el fum de la masia; al coster s'atura el pagès, raja el vi fins al llavi; la desperta remor innumerable dels boscos ombrius enllà com el rei dels verns ara ens crida, ens lliga, ens pren. Ens durà a la fi d'un camí net sense brossall o a la mort al vidre d'un estany glaçat?

ELS JARDINS

A Clementina Arderiu

A UNA ESTÀTUA EN UN JARDÍ

Només per tu l'íntim calfred de les flors mig obertes, l'aire fragant d'aquell indret que centra, pàl·lid, el teu aire.

Ara et lloa el més pur alè d'una jove naturalesa, i cada mà ja no sap què posseir sinó la nuesa.

Però no mai gosa tocar més que la teva llunyania que entre verdors, alta, somnia, i et miren d'una mica enllà.

EN UN JARDÍ

Aparèixer primer de cada cosa: fontana, banc, celatge, verd ombriu, primaverals parterres on la rosa plena es decanta sobre el ras cultiu. Verd i perfum, anades i vingudes per lents vials, inaccessible cor de la florida; en imprevist acord, vagues indrets i llargues avingudes.

No hi ha cap límit; com l'oneig del mar, el gronxament, la quietud dels arbres pren lentament cap a la soledat.

El fred esvelt i l'aurora dels marbres, el temps, el llibre, el destí somniat, tot s'abandona a l'inefable atzar.

GLORIETA

Amaga el clos d'arcades altes, fràgils, de troncs vinclats, el vagarós teixit d'heura i de fulles, com suspesa nit d'encantament, per on es filtren àgils

vols estremits, efímers cels de llum sedosa i clara entre foscors humides. L'interior de l'imprecís perfum colga records de llunes esvaïdes.

On són les hores, l'horitzó, els camins, l'espai obert, la llum, les elevades frondes, pel vent i per l'enyor gronxades?

La solitud, la llunyedat a dins, flors d'hivernacle, sobten, embriaguen el pur deliqui dels amants que hi vaguen.

CAPVESPRE AL JARDÍ

—I crit d'ocell, i vol d'ocell de branca a branca, i tarda sense fi esvaint-se, i el gris perfum de la humitat més gerd. Lluor de posta al cim de l'eucaliptus, verdor més densa i més obscura avall; tot és pregon i més pregon, quiet i més quiet, i no distant negreja la por i et torba el somniar dels ulls.